

Sygn. akt I C 1176/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 września 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Rafał Kubicki

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Grandys

po rozpoznaniu w dniu 1 września 2022 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa S. P.

przeciwko Klubowi Sportowemu (...) z siedzibą w M.

o ochronę dóbr osobistych

utrzymuje w całości w mocy wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w (...) z dnia 21 marca 2022 r. wydany w sprawie (...).

Sędzia Rafał Kubicki

Sygn. akt I C 1176/21

UZASADNIENIE

Powód S. P. wniósł o nakazanie opublikowania w formie wpisu na oficjalnym profilu pozwanego Klubu Sportowego (...)

w portalu F..com oświadczenia o następującej treści: „Przeprosiny. Klub Sportowy (...) przeprasza W. (...) S. P. za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji we wpisie opublikowanym na oficjalnym profilu Klubu w portalu F..com w dniu 19 czerwca 2021 r., zgodnie z którym on wraz z pozostałymi członkami Zarządu Powiatu (...) miał wprowadzić odpłatność dla dzieci za korzystanie

z toalet w trakcie półkolonii organizowanych przez Klub w lipcu 2021 r. Decyzja powiatu obejmowała wyłącznie ustalenie wysokości czynszu najmu za wynajęcie Klubowi pomieszczeń (...) w M.. Klub Sportowy (...); oraz utrzymanie tego oświadczenia przez okres 14 dni. Jednocześnie wskazał, że złożone oświadczenie ma stanowić wpis publiczny, zawarty na białym tle, czarną pogrubioną czcionką Times N. R., wyróżniony przez okres 14 dni (wyświetlający się stale jako pierwszy post na profilu), zamieszczony w formie graficznej (grafika w wymiarach 1488x2046 pikseli), tekst ma wypełniać co najmniej 80% grafiki. Dodatkowo wniósł

o zaprzestanie naruszenia dóbr osobistych powoda w przyszłości poprzez: usunięcie z oficjalnego profilu Klubu Sportowego (...) w portalu F..com wpisu z dnia 19 czerwca 2021 r. (godz. 10:06), opublikowanego pod wskazanym w pozwie adresem (...) wraz z elementem graficznym opublikowanym wraz z tym wpisem oraz komentarzami użytkowników oraz zaprzestanie rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących nałożenia na uczestników półkolonii opłat za korzystanie z toalet.

W uzasadnieniu wskazał, że z uwagi na umieszczony przez pozwanego,

a nieznajdujący pokrycia w rzeczywistości wpis na portalu F..com, zostały naruszone jego dobra osobiste. Dlatego też domaga się dokonania czynności faktycznych potrzebnych do usunięcia stanu rzeczy powodującego uszczerbek w jego dobrach osobistych, a także złożenia oświadczenia kompensującego w postaci przeprosin za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji na jego temat.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2022 r. Sąd odmówił Z. K. dalszego udziału w sprawie w charakterze pełnomocnika pozwanego, ponieważ treść przedłożonej umowy zlecenia wskazywała, na to, że niniejsza sprawa wykracza poza zakres stałego zlecenia wskazanego jako podstawa pełnomocnictwa. Z uwagi na nieuzupełnienie odpowiedzi na pozew przewodniczący na podstawie art. 130 § 1 i 2 kpc zwrócił tę odpowiedź. Jednocześnie Sąd wydał wyrok zaoczny, uwzględniając powództwo.

Od wyroku zaocznego pozwany złożył w ustawowym terminie sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa i w uzasadnieniu wskazując, że powód nie wykazał, by pozwany ugodził w jego dobre imię, przeciwnie – to powód sam ośmieszył się, podejmując w ramach zarządu powiatu uchwałę o odpłatności za toalety i świetlicę. Nadto wyjaśnił, iż umieszczony przez niego wpis na portalu F. nie miał ośmieszyć kogokolwiek. Zakwestionowany tekst nawet nie oceniał podjętej przez zarząd powiatu uchwały, a jedynie stanowił informację o jej treści, o składzie imiennym zarządu powiatu i o działaniach pozwanego przedsięwziętych w celu realizacji uchwały. Powód zresztą, z uwagi na pełnioną funkcję publiczną, powinien liczyć się ze skutkami podejmowanych decyzji.

Fakty istotne dla rozstrzygnięcia:

W dniu 18 czerwca 2021 r. na posiedzeniu Zarząd Powiatu (...) podjął uchwałę o następującej treści paragrafu pierwszego:

1. W związku z organizacją półkolonii sportowych w okresie od dnia 5 lipca 2021 r. do dnia 23 lipca 2021 r. podjęto decyzję o wyrażeniu zgody na odpłatne udostępnienie 1 pomieszczenia świetlicowego i toalet znajdujących się na terenie (...) w M. Klubowi Sportowemu (...).
2. Ustalono stawkę czynszu najmu w wysokości 500 zł brutto jako zwrot poniesionych kosztów eksploatacji.
3. Zobowiązano Panią A. O. – dyrektora (...) w M. do zawarcia Porozumienia z Klubem Sportowym (...) w kwestii udostępnienia powierzchni będącej w zarządzie szkoły.

W następstwie Zespół (...) w M. (jednostka organizacyjna Starostwa Powiatowego w M.) zawarł z Klubem Sportowym (...) porozumienie partnerskie, dotyczące organizacji półkolonii sportowych, w którym m.in. zobowiązał się do udostępnienia Klubowi odpłatnie świetlicę i toalety za kwotę 500 zł brutto.

(bezsporne, uchwała nr (...) Zarządu Powiatu w M.
k. 24, porozumienie z 24.06.2021 r. k. 109)

W dniu 19 czerwca 2021 r. na profilu Klubu Sportowego (...) w portalu F..com zarząd Klubu opublikował komunikat następującej treści:

„Rodzice dzieci uczęszczających na półkolonie sportowe organizowane przez Klub Sportowy (...) w 2021 r.

Zarząd Powiatu (...) w składzie: (tu odpowiednie zdjęcia dwóch pierwszych osób) B. R. – Starosta, S. P. (Wicestarosta), B. W. – członek zarządu, A. M. – członek zarządu, A. K. – członek zarządu, podjął na posiedzeniu zarządu w dniu 18.06.2021 r. decyzję o ustanowieniu odpłatności za korzystanie z toalety dla dzieci uczestniczących w półkoloniach przy ul. (...) (budynek Bazy). W związku z tym ustala się następujące stawki:

- każdorazowe korzystanie z toalety 1,50 zł,
- każdorazowe korzystanie z pisuaru 1,00 zł,
- lub też opłata w formie ryczałtu za cały turnus dziecka w wysokości 8,50 zł.

Pieniądze należy wpłacać do puszek ustawionych w okolicy toalet, przed skorzystaniem, nie czekając na wezwanie do zapłaty. W ostatnim dniu każdego turnusu nastąpi zliczenie zawartości puszek. Jeżeli kwota będzie mniejsza niż 166,66

zł rodzice zostaną poproszeni o jej solidarne uzupełnienie. Ewentualne nadwyżki zostaną przeznaczone na zakup drobnych upominków dla dzieci. Klub Sportowy 'Baza M.'”

(bezsporne, wydruki komunikatu k. 11 i 27)

Komentarze internautów pod tym komunikatem były przeważnie krytyczne pod adresem zarządu powiatu, ich wymowę oddają przykładowe: „Niewiarygodne. Jak to czytam to wydaje mi się jak by to był jakiś żart. Patrząc na to z drugiej strony to będzie pierwszy komercyjny przychód dla Starostwa. Brawo. Od czegoś trzeba zacząć. Dokręcić śrubę dzieciom i ich rodzicom. Niech płacą albo załatwią się pod krzakiem. XXI wiek. Najważniejsze, że władzy koryto się zgadza”, „Twarze niezmeżone myśleniem zostały wybrane przez twarze myślące ... P. z pensjami pokazać jakie koleżdy i koleżanki ze starostwa kolegom i koleżankom przyznali za te posiedzenia ... przy kawie herbacie i ciasteczkach i w klimatyzowanych pomieszczeniach. Brawo niech idzie w wielki świat wielki szacun za promocję M. miasta z głównem w tle ... Kto im te posady załatwił?”, „Skąd kwota 166,66 zł? Intrygująco dokładnie wyliczona. Czy regulamin określa w jakim zakresie można korzystać z pisuaru? Oraz czy są ograniczenia związane z płcią odnośnie korzystania z pisuaru? Jeżeli nie to wydaje mi się to może być dyskryminujące”.

(bezsporne, wydruki komentarzy k. 11-15)

Informacje o odpłatności toalet dla dzieci uczestniczących w półkoloniach w M. został rozpowszechniony także w mediach o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim, tj. w serwisach internetowych E..pl, M..pl, w Serwisie (...) oraz w dzienniku Wydarzenia w telewizji (...)

w dniu 27 czerwca 2021 r. o godz. 18:50.

(dowód: wydruki z serwisów internetowych k. 17-23)

W związku z publikacją ww. wpisu, Powiat (...) wystąpił do pozwanego z wezwaniem do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych i zaniechania dalszych naruszeń. Pozwany odmówił opublikowania przeprosin jak również usunięcia wpisu.

(bezsporne: pisma z 6.07.2021 r. i z 12.07.2021 r. k. 25-29, k. 30)

Publikacje te i komentarze wywołały u powoda negatywne skutki polegające na zderzeniu się z niechęcią społeczną. Żona powoda, która uwierzyła informacjom wynikającym ze spornego komunikatu, przestała się do powoda odzywać na miesiąc, powód spotykał się na ulicy z nieprzyjemnymi lub wrogimi komentarzami, a nawet z wulgaryzmami.

(dowód: zeznania powoda, k. 112-113)

Rozważania prawne:

Powództwo było zasadne.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie wiarygodnych zeznań powoda oraz dokumentów, których treść ani autentyczność nie była kwestionowana przez strony i nie nasuwała wątpliwości.

Powód dochodził ochrony swoich dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia, które jego zdaniem zostały naruszone bezprawnym postępowaniem pozwanego, polegającym na opublikowaniu na portalu internetowym F..com wpisu zawierającego nieprawdziwe w stosunku do powoda treści.

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania (...) pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, co jest wyrazem konstytucyjnej normy zawartej w art. 30 Konstytucji RP. Z art. 24 § 1 k.c., wynika natomiast, że ten czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego

naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Jak ustalono, pozwany po otrzymaniu uchwały, zgodnie z którą Zarząd Powiatu (...) wyraził zgodę na odpłatne (500 zł) udostępnienie mu jednego pomieszczenia świetlicowego i toalet znajdujących się na terenie Zespołu (...) przy ul. (...) w M. w związku z organizacją w okresie od dnia 5 lipca 2021 r. do 23 lipca 2021 r. półkolonii sportowych, udostępnił kolejnego dnia wpis na portalu F..com sugerujący, że ww. uchwała dotyczyła nie jak w niej wskazano zwrotu poniesionych kosztów eksploatacyjnych, a ustanowieniu odpłatności dla dzieci za korzystanie z toalet. Dokonany wpis posiadał charakter oficjalnego komunikatu i został skierowany wprost do rodziców dzieci uczestniczących na półkolonii sportowe. Fakt odpłatności za korzystanie z toalet przez dzieci został również rozpowszechniony w mediach o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim, tj.

w serwisach internetowych E..pl, M..pl, w Serwisie (...) i w dzienniku Wydarzenia w telewizji (...) w dniu 27 czerwca 2021 r.

o godz. 18:50, co wynika z przedstawionych przez powoda wydruków z ww. serwisów. Dokonany wpis, co potwierdzają wydruki screenów z portalu F. wzbudziły u jego odbiorców niemałe oburzenie. Internauci swoje zdziwienie przedstawili poprzez umieszczenie pod dokonany wpisem słów powszechnie uznanych za obelżywe o treści ubliżającej.

Zgodzić się należy z powodem, że celem dokonanego przez pozwanego wpisu było zatem wytworzenie atmosfery skandalu, a zarazem poniżenia osób przedstawionych z wizerunku, imienia i nazwiska. Reakcja społeczeństwa, w tym tytuły artykułów „Starostwo w M. chce zapłaty za korzystanie przez dzieci z toalet na półkoloniach” (k. 19-20), „Złoty interes w M.. Starostwo każe płacić dzieciom za toaletę. Nie ma zmiłuj” (k. 17) pozwalają stwierdzić, że pozwany zamierzony cel osiągnął.

Pozwany nie wykazał prawdziwości umieszczonego komunikatu ani dobrych intencji przyświecających jego zamieszczeniu. Materiał dowodowy prowadzi do wniosków zupełnie odmiennych. Sporna decyzja powiatu obejmowała wyłącznie ustalenie wysokości czynszu najmu za wynajęcie Klubowi pomieszczeń (...) w M.. Nie ma tam informacji

o jakichkolwiek stawce za skorzystanie z toalety. Kwota wskazana w uchwale dotyczy jedynie kosztów eksploatacyjnych, które miały pozwolić na utrzymanie porządku i czystości wynajętego obiektu oraz zapewnienie uczestnikom półkolonii odpowiednich środków bezpieczeństwa związanych z epidemią (...)19. Pozwany nie wykazał, ażeby odpłatność ta miała związek

z nierzetelnym postępowaniem powoda, który to związek, pozwany mu zarzucił w sprzeciwie od wydanego wyroku zaocznego, czy też że powód działał

z ukrytym celem. Wysunięcie zaś tak daleko idących wniosków w sytuacji, braku na to jakichkolwiek dowodów, nie zasługiwało na ochronę prawną. Pozwany nie wykazał też, że zarząd powiatu zwolnił z opłat inne stowarzyszenie chcące korzystać z identycznej infrastruktury. Pytani o to

w trakcie przesłuchania stron członkowie zarządu pozwanego klubu nie potrafili podać żadnych podstaw formułowania takiej tezy. Sporna uchwała nie wspomina o żadnych stawkach – ani tych jednorazowych, ani ryczałtowych, nie wspomina też o tym, co wywołało społeczne poczucie absurdu sytuacji – czyli o pisuarach i puszcze służącej do zbierania opłat. Kwestionowany przez powoda komunikat został zaś sformułowany (można wręcz powiedzieć: zmanipulowany) w taki sposób, by w odbiorze społecznym wywołać błędne przekonanie, że cała jego treść jest odzwierciedleniem uchwały.

Wprowadzenie opłat za skorzystanie przez dzieci toalety, o której mówi wpis, wbrew stanowisku pozwanego, nie stanowiło zatem inicjatywy powoda. Wręcz przeciwnie, ustalenia Sądu doprowadziły do wniosku, że to z inicjatywy pozwanego doszło do rozpowszechnienia niezgodnej z przedstawioną uchwałą informacji o konieczności dokonania opłaty przez dzieci za skorzystanie z toalety. Rozpowszechnianie zaś informacji nieprawdziwej, nierzetelnej

i nieściśle nie służy interesowi publicznemu i nie wyłącza w żaden sposób bezprawności działania pozwanego. Intencje członków zarządu pozwanego klubu nie zasługują na moralną aprobatę. Sprzeciw od wyroku zaocznego starał się je przedstawiać w kontekście wyłącznie informacyjnym, jednak te rzeczywiste wyłoniły się w trakcie przesłuchania drugiego z członków zarządu pozwanego klubu - W. N. (k. 113), który przyznał – zupełnie wbrew sprzeciwowi od wyroku zaocznego – że celem komunikatu nie było poinformowanie społeczeństwa o stawkach za korzystanie z toalet (okazało się, że zarząd nie miał nigdy zamiaru wprowadzać opłat wymienionych w komunikacie), lecz zmuszenie zarządu powiatu do zmiany uchwały (do wycofania się z elementu odpłatności). Celem pozwanego było więc wywołanie nieprawdziwym komunikatem fali społecznej krytyki skierowanej przeciwko zarządowi powiatu – i zamiar ten się powiódł, ale z naruszeniem zasad kodeksowych chroniących dobra osobiste innych osób.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w całości podziela stanowisko przedstawione przez Sąd Najwyższy w wyroku z 29 października 1971 r., II CR 455/71, zgodnie z którym ochrona czci (dobrego imienia) obejmuje wszystkie dziedziny życia, życie osobiste, zawodowe i społeczne. Naruszenie czci może więc nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym, naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności.

Dokonany wpis w wyniku tego, że zawierał informacje fałszywe, niewątpliwie naruszył dobre imię pozwanego i naraził na utratę zaufania społecznego. Tym samym nie sposób uznać, że naruszenie przez pozwanego dóbr osobistych powoda nie miało charakteru bezprawnego. Bezprawność należy rozumieć jako działanie sprzeczne z normami prawnymi, a nawet porządkiem prawnym oraz zasadami współżycia społecznego. W art. 24 § 1 k.c. ustawodawca wprowadził domniemanie bezprawności naruszenia dóbr osobistych, to zatem na stronie pozwanej w procesie spoczywa obowiązek wykazania okoliczności usprawiedliwiających to działanie. Pozwany nie sprostał jednak temu obowiązkowi. Prócz własnych twierdzeń nie zaoferował żadnych dowodów wskazujących na rzetelność swojego postępowania. Co więcej, strategii procesowej pozwanego zaprzeczyły zeznania W. N., z których należy wnioskować, że fałszywy, karykaturalny

i przerysowany względem treści uchwały zarządu powiatu komunikat pozwanego miał na celu ośmieszenie powoda, napiętnowanie go (imienia, nazwiska i wizerunku) w oczach społeczeństwa. Nie jest przy tym uzasadnieniem dla jego zachowania fakt prowadzenia stowarzyszenia

i organizowanie półkolonii dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przekazanie i rozpowszechnienie zmanipulowanej wypowiedzi, naruszającej dobre imię powoda nie stanowiło dozwolonej krytyki osoby sprawującej funkcje publiczne. Brak oparcia wypowiedzi na faktach spowodował przekroczenie tej granicy.

Mając na uwadze, powyższe Sąd na podstawie art. 24 § 1 kc zobowiązał pozwanego do opublikowania w formie wpisu na oficjalnym profilu Klubu Sportowego (...) w portalu F..com oświadczenia o treści i parametrach wskazanych w pozwie. Jednocześnie z uwagi na to, że publikacja naruszająca dobra osobiste powoda nadal zamieszczona jest na portalu, Sąd uznał za zasadny wniosek powoda także o zobowiązanie pozwanego do usunięcia z oficjalnego profilu Klubu wpisu z 19 czerwca 2021 r. wraz z tym wpisem oraz komentarzami użytkowników i zaprzestania rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących nałożenia na uczestników półkolonii opłat za korzystanie z toalet. Zastosowane środki ochrony dóbr osobistych powoda były w ocenie Sądu w pełni współmierne do skali i wagi dokonanej przez pozwanego naruszenia.

Z uwagi na wydany dotychczas w sprawie wyrok zaoczny, Sąd na podstawie art. 347 kpc utrzymał ten wyrok w mocy, łącznie w orzeczonych tam kosztami procesu, a o nich orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc. Na koszty procesu powoda złożyła się opłata od pozwu (600 zł), koszty zastępstwa procesowego (720 zł - § 8 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz opłata od pełnomocnictwa (17 zł). Łącznie 1.337 zł.

sędzia Rafał Kubicki